

Praksis om det fysiske grundlag for fastlæggelse af fast afgift

Baggrund

På foranledning af drøftelserne på generalforsamlingen har bestyrelses besluttet, at vurdere selskabets praksis for grundlag for opkrævning af den faste afgift hos forbrugerne.

Herudover besluttede bestyrelsen, at man ville belyse baggrunden for 20% reglen for omfordeling af omkostninger mellem faste- og variable omkostninger.

Regelgrundlag

Regelgrundlaget er Varmeforsyningslovens bestemmelser.

Ledelsen i varmeværket fastsætter med udgangspunkt i lovens bestemmelser et regelsæt i vedtægterne, Almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering samt takstbladet.

Litteratur

- Dansk Fjernvarmes krav til tarifiering udsendt maj 2008
- Forsyningstilsynet - Praksis vedførende det fysiske grundlag for fastlæggelse af fast afgift udsendt den 30. juni 2004
- Diverse afgørelser fra Ankenævnet på Energiområdet (samt afgørelser fra forløberne til ankenævnet)

Samlet anbefaling

Anbefaling for opgørelse af grundlag for opkrævning af fast afgift

Ved bestyrelsen valg af princip for opgørelse af grundlag for opkrævning af fast afgift, anbefales det, at der tages udgangspunkt i det overordnede princip:

”Der skal betales fast afgift af benyttede arealer, der kan udgøre en mulig udnyttelse af varmekædens kapacitet”.

I praksis kan dette gennemføres ved, at bestyrelsen vedtager en praksis, at opmåling af rumfang, foretages ud fra de arealer som indgår i ejendommens etageareal i m² ifølge BBR. Praksis på området anvender ofte følgende opdeling af etagearealet:

1. Boligareal som bør medregnes 100%
2. Kælderareal, som kan medregnes med en procentsats
3. Erhvervsareal, som kan medregnes med en procentsats afhængigt af temperaturen, som bygningen skal kunne opvarmes til
4. Bygningsarealer, der i henhold til bygningsreglementet bestemmelser ikke må opvarmes medregnes ikke (f.eks. udestuer).

Afslutningsvist viser afgørelser fra ankenævnene, at der skal foretages en konkret vurdering ved tvivl. En konkret vurdering anbefales at tage udgangspunkt i det overordnede princip. Dette kan være tilfældet ved f.eks. tagetager godkendt til beboelse, men som ikke er beboelige, kan undtages ud fra en konkret vurdering.

Anbefaling for opgørelse grundlag for fordeling mellem fast- og variabel afgift

Det anbefales, at det overordnede princip om kostæghed følges. Dette giver for alle forbrugere en transparent og neutral prisstruktur. Bestyrelsen kan vælge at afvige mere eller mindre fra dette princip med henblik på, at motivere forbrugere til at spare på det løbende forbrug af varme.

Overordnede principper i praksis

Det følger af afgørelser truffet af Gas- og Varmeprisudvalget [en forløber for ankenævnet], at følgende overordnede principper lægges til grund for afgørelser:

- Der skal betales fast afgift af benyttede arealer, der kan udgøre en mulig udnyttelse af varmekædens kapacitet
- Det er ikke afgørende, om arealerne rent faktisk almindeligvis opvarmes, eller om der i rummene er installeret varmekilder, der trækker på værkets kapacitet
- Det afgørende er muligheden for, at arealerne kan opvarmes ved varme, der er produceret på værket.

Ved opgørelse af bygningsarealet tages der ikke udgangspunkt i, hvorvidt der er tale om opvarmede rum eller ej. Et gennemgående eksempel til tydeliggørelse af ovenstående princip er et uopvarmet rum, som via en åben dør, kan trække på varme produceret på værket. Dette kan f.eks. være en fordeler gang i et parcelhus. Dette areal indgår i grundlaget for opkrævning af fast afgift.

Dog er der et varieret og broget billede af enkeltafgørelser, hvorfor der ikke er fastlagt et stringent princip for fysisk opmåling.

Der nævnes i ”Praksis vedrørende det fysiske grundlag for fastlæggelse af fast afgift” følgende eksempler på rum som indgår i det fysiske grundlag for opmåling:

1. Butikker
2. Erhvervsarealer og forretningslokaler
3. Gangarealer
4. Garager
5. Indvendig forbindelse mellem to bygningsdele
6. Kælderlokaler
7. Lagerrum
8. Loftsarealer
9. Nedbrændte og nedrevne ejendomme
10. Portarealer

11. Tagetager
12. Tilbygninger
13. Trappearealer
14. Ubebyggede grunde
15. Udestuer
16. Udhuse
17. Værkstedsarealer

For disse arealer kan bestyrelsen særskilt fastlægge principper for, hvorledes de som udgangspunkt skal indgå i grundlaget for fast afgift. Praksis på f.eks. kælderarealer tillader medregning af disse med op til 25%. Er der beboelsesrum i kælderen i form af f.eks. køkken, wc og lignende medregnes disse oftest 100%.

Det fremgår ikke klart, hvorledes f.eks. ubebyggede grunde kan danne grundlag for opkrævning af fast afgift. I tilfælde af tvivl lægges der stor vægt på en konkret besigtigelse og vurdering.

Grundlag for opkrævning af fast afgift

De mest anvendte principper for opkrævning af fast afgift er m^2 og m^3 . Grundlaget for opmålingen er den samme for disse principper.

Varneværket anvender m^3 som grundlag for opkrævning af fast afgift. I næreværende notat skelnes der ikke mellem principperne uanset, at der i praksis kan forekomme forskelle. Disse er f.eks. opmåling af kirkerum, hvor ikke hele rumhøjden indgår. Det samme gælder f.eks. opmåling af m^2 for udnyttet tagetage. Der tages her udgangspunkt i m^2 målt i 1,5 meters højde over færdigt gulv.

Ved en afgørelse fra Gas- og Varmeprisudvalget dateret den 1/11 1982 blev det afgjort, at udmåling af fast afgift efter opvarmelig rumfang er et rimeligt udtryk for den enkelte forbrugers belastning af det kollektive varmesystem.

Omtale af grundlag opgjort efter BBR

Det er anbefalet i ”Praksis vedførende det fysiske grundlag for fastlæggelse af fast afgift”, at det faste bidrag opkræves på baggrund af ejendommens etageareal i m². Etagearealet består af:

5. Boligareal som bør medregnes 100%
6. Kælderareal, som kan medregnes med en procentsats
7. Erhvervsareal, som kan medregnes med en procentsats afhængigt af temperaturen, som bygningen skal kunne opvarmes til
8. Bygningsarealer, der i henhold til bygningsreglementet bestemmelser ikke må opvarmes medregnes ikke (f.eks. udestuer).

Anvender man samme arealer som grundlag for opmåling af m³ som for m² er der ikke en betydelig forskel mellem disse. Ankenævnsafgørelser omhandlende fordelinger baseret på m² kan således anvendes direkte på egne principper (rumfang) for opmåling.

Anvendelsen af BBR er administrativ enkelt og let forståelig. Det er herudover den enkelte forbrugers eget ansvar, at oplysningerne er korrekte.

Ved tilslutning af specielle forbrugere, f.eks. institutioner, erhvervsejendomme og lignende, kan det være rimeligt at basere opkrævningen af fast bidrag efter bygningens anvendelse. Muligheden for at foretage en konkret vurdering er allerede anvendt på f.eks. Skovlund Ansager hallen.

Ansager Varmeværk har ikke findes en fast beskrevet praksis som grundlag for opmåling.

Gas- og Varmeprisudvalget har ved en afgørelse godkendt, at kælderen blev udeholdt af grundlaget for opkrævning af den faste afgift. Afgørelsen blev truffet med en henvisning til princippet om, at samtlige udnyttede arealer, der kan opvarmes ved fjernvarme skal medregnes. Udvalget har i en anden opgørelse godkendt, at kælderarealer blev med regnet med op til 25% af arealet. Vi vælger at tolke dette princip på samme måde som det beskrevne hovedprincip om, at der skal betales fast afgift af benyttede arealer, der kan udgøre en mulig udnyttelse af varmekædens kapacitet. Dog er der tilladt varmekæderne et vist råderum ved fastlæggelse af princip.

Særlige bygningsdele og -arealer

Arealer af åbne overdækkede terrasser, åbne altaner og åbne indgangspartier medregnes efter praksis ikke i bygningsarealet.

Arealer af porte, luftsluser og lignende medregnes til den naturlige linje for bygningens ydervægge. Herudover medregnes indvendige balkoner, gallerier og indskudte etager.

For udnyttede tagetager indrettet med henblik på beboelse eller erhverv medregnes dette til bygningsarealet. Er der en skunkvæg opmåles arealet til ydersiden af skunkvæggen. Det samme gælder for indvendige skabe.

I kælderen medregnes areal af de rum, der må anvendes til beboelse i henhold til byggelovgivningen samt arealer af køkken, baderum og wc-rum. For de resterende kælderarealer opmåles disse til ydersiden af ydervægge, og arealet inkluderer en andel af trappe- og adgangsarealer. Værket kan afgøre om de resterende kælderarealer skal indgå i arealet delvist eller de ikke skal medregnes.

Afgørelser omhandlende tilsluttede rum

Ved en afgørelse fra Gas- og Varmeprisudvalget dateret den 7/10 1985 og 21/4 1986 blev det fastslået, at det var rimeligt, at pejserum henholdsvis tilbygning uden fjernvarmeinstallationer indgik i grundlaget for beregning af fast afgift. Denne afgørelse er i overensstemmelse med hovedprincippet.

Ved en afgørelse fra Gas- og Varmeprisudvalget dateret den 31/8 1987 konkluderes, at det var urimeligt, at et sammenbygget udhus var inddraget i grundlaget for opkrævning af fast afgift. Der var ingen direkte forbindelse og ikke opsat radiatorer i udhuset. Der blev henvist til, at arealet ikke kunne udgøre en potentiel belastning af fjernvarmesystemet. Denne afgørelse er i overensstemmelse med hovedprincippet.

Ved en afgørelse fra Gas- og Varmeprisudvalget dateret den 1/2 1982 og 4/10 1982 fandtes det urimeligt, at medregne ubeboelige arealer i grundlag for opkrævning af fast afgift. Der er givet som

eksempel en tagetage godkendt til beboelse, men denne var ubeboelig. Dette areal skulle ikke indgå i opmålingen. Der er i denne situation tale om en kvalitativ konkret vurdering på stedet.

Ved en afgørelse fra Gas- og Varmeprisudvalget dateret den 22/3 1982 om nedtagning af radiatorer i udhuse, garager m.v. var det ikke urimeligt, at dette medførte reduktion i grundlaget for opkrævning af den faste afgift. En afgørelse dateret den 29/8 1983 fandt det urimeligt, at medregne rumfang beliggende uden for huset og som var ubeboelige. Disse afgørelse taler for princippet om, at arealer godkendt til beboelse indgår i grundlaget – dog med den modifikation, at såfremt der er indlagt varme i rum ikke godkendt til beboelse, skal disse tillige indgå i grundlaget da det trækker på kapaciteten fra varmeværket.

Nævnets afgørelser om konsekvenser for arealet ved nedtagning af radiatorer er mere forskelligartede. Nævnet har ved en afgørelse dateret den 7/11 1983 fundet det rimeligt, at der ikke var givet reduktion i afgiftspligtigt rumfang ved nedtagning af radiatorer. Modsat foreligger der en afgørelse fra samme nævn dateret den 22/3 1982, at det var urimeligt, at nedtagning af radiatorer i enkelte rum i almindeligt boligareal ikke medførte reduktion i grundlag for opkrævning af den faste afgift. Ved en afgørelse dateret den 6/12 1983 fra samme nævn blev det fastslået, at enhver nedtagelse af radiatorer medfører reduktion i det opvarmelige rumfang. Et andet eksempel findes i udvalgets afgørelse dateret den 29/8 1983. Udvalget fandt det ikke urimeligt, at grundlaget for opkrævning af fast afgift ikke blev reduceret som følge af nedtagning af radiatorer i et uudnyttet forretningslokale liggende i tilknytning til privatbeboelsen. I disse situationer anbefales det, at varmeværket fastlægger en praksis for opmåling med udgangspunkt i, at der skal betales fast afgift af benyttede arealer, der kan udgøre en mulig udnyttelse af varmeværkets kapacitet, men med mulighed for afgivelse af princippet ud fra en konkret vurdering.

Omfordeling mellem faste- og variable omkostninger

Hovedprincippet i lovgivningen og praksis er begrebet kost-ægthed. Dermed menes, at værkets faste omkostninger bør være dækket af de opkrævede faste afgifter hos andelshaverne. Samme princip gælder naturligvis for de variable omkostninger.

Der nævnes situationer i afgørelser fra praksis, hvor værkers faste omkostninger udgør så stor en andel af de samlede omkostninger, at det ikke er hensigtsmæssigt at gennemføre kost-ægtheden i tariffen. For at sikre andelshavernes besparelsesvilje opretholdes, nævnes muligheden for, at den væsentligste del af de samlede løbende betalinger sker via forbrugsbidraget.

De seneste år har fordelingen mellem opkrævning af forbrugsafhængige afgifter og faste afgifter været således, at de opkrævede faste afgifter har oversteget de forbrugsafhængige afgifter. Værket operer med en tilnærmelsesvis kostægthed ved opkrævning af faste- og forbrugsafhængige afgifter. At de faste afgifter overstiger de variable afgifter skyldes værkets investering i et biobrændselsanlæg, hvor de løbende brændselsudgifter er lave, men det investerede beløb i værket var store. De variable omkostninger udgjorde i årsrapporten for 2017/18 ca. 2,6 mio. DKK, mens de faste omkostninger udgjorde 4,8 mio. DKK. Dette svarer til en fordeling på henholdsvis 35%/65%.

Det tidligere Gas- og Varmeprisudvalg havde et krav om, at værkets faste bidrag skal udgøre minimum 20% af værkets samlede omkostninger (med mindre det kan dokumenteres at de faktiske faste omkostninger er mindre end 20%). Dette krav opfylder værket i dag.

Det fremgår af en afgørelse af den 1/11 1982 fra det tidligere Gas- og Varmeprisudvalg, at det ikke fandt det urimeligt, at der blev opkrævet 20% af udgifter til brændsel og elektricitet i den faste afgift dvs. der var flyttet 20% af de variable udgifter til de faste udgifter. En afgørelse dateret den 14/3 1983 understøtter muligheden for at overføre variable omkostninger til faste omkostninger da udvalget konkluderede, at 10% af den variable afgift som overført til de faste udgifter var i orden.

Der er ikke fundet konkrete afgørelser, hvor der godkendes overførsler fra faste omkostninger til variable omkostninger ud over hensynet til forbrugernes besparelsesvilje. Værket opfylder

ovenstående krav, og opfylder i høj grad det overordnede princip om kostæghed. Praksis giver dog mulighed for fleksibilitet.